

De Kring - Sparrenlaan, Driebergen

STAPPENPLAN

Plein vergroenen en/of vogelvriendelijker maken

Jij, jouw collega's of misschien wel de leerlingen vinden dat het schoolplein wel wat groener kan. Om er te spelen, te leren en te ontspannen, maar een groen plein is ook fijn voor dieren. Vogels bijvoorbeeld kunnen er voedsel vinden en nestelen. Dat is heel belangrijk, want stadsvogels staan onder druk. Dorpen en steden worden steeds netter en er is steeds minder groen. Vogels kunnen nog maar moeilijk voedsel en nestplaatsen vinden. Zo is de huismus in de afgelopen dertig jaar in aantal gehalveerd. Met een paar eenvoudige ingrepen wordt een schoolplein weer aantrekkelijk voor de huismus en andere vogels. Volg onderstaande stappen en maak jouw schoolplein vogelvriendelijk!

Jelle de Jong

De Jernapleinschool, Zwolle

Start

- **Werkgroep:** een schoolplein vogelvriendelijk maken doe je niet in je eentje. Verzamel een groepje enthousiaste mensen bij elkaar aan de slag te gaan. Met daarin: leerkrachten, ouders en/of (groene) vrijwilligers. Vergeet niet de directie erbij te betrekken en wellicht ook de gemeente in te lichten.
- **Plan van aanpak:** een goed plan maken is belangrijk. Hiermee maak je een goede start met je werkgroep en je legt de basis voor een projectplan waarmee je vervolgens eventueel geld aan kan vragen bij fondsen. Beschrijf in je plan van aanpak het doel en een stappenplan, maar vergeet ook niet de financiering en de communicatie richting collega's, leerlingen, ouders en de buurt erin op te nemen.

Ideeën en ontwerp

• Ideeën verzamelen

- Plan een brainstormsessie met de werkgroep, bedenk hier afwisselende werkvoor- men voor om tot zoveel mogelijk ideeën te komen. Vraag jezelf af 'hoe is het nu en hoe kan het zijn?'
- Vergeet ook niet de leerlingen te betrekken, zij maken het meeste gebruik van het plein en hebben vaak de beste ideeën. Je kunt hiervoor bijvoorbeeld de leerlingenraad betrekken als die er op school is. Voor groep 5-6 is een buitenles

Rijk Langewald

(www.vogelbescherming.nl/groenschoolplein) van 60 minuten beschikbaar over de huismus. Hierin leren de leerlingen van alles over de huismus en over het belang van een groene omgeving voor hen. Dit doen zij spelenderwijs met een actieve quiz. De klas gaat daarna op onderzoek uit of het plein al huismusvriendelijk is en maakt vervolgens creatieve plannen om het plein (nog) huismusvriendelijker te maken. Deze creatieve plannen zijn ook input voor het ontwerp.

- Daarnaast zijn er bij Vogelbescherming Nederland vrijwilligers (**Tuinvogelconsulenten**) die ook mee kunnen denken. Of vraag de lokale vrijwilligers van IVN Natuureducatie voor advies.
 - **Ontwerper aan de slag:** zoek een ontwerper die jullie kan helpen bij het uitwerken van alle ideeën. Dit kan een hovenier zijn, maar misschien is er wel een handige ouder die kan ontwerpen, zeker als het om kleine aanpassingen van het schoolplein gaat.
 - **Conceptontwerp publiceren:** de ontwerper presenteert in een bijeenkomst het ontwerp waarna de werkgroep erop kan reageren. Betrek in deze fase ook de collega's, leerlingen en andere betrokkenen om te reageren op het ontwerp.
 - **Definitief ontwerp:** na terugkoppeling van reacties op het concept ontstaat er een definitief ontwerp. Zodra iedereen het daar over eens is, treedt de realisatie in werking.
 - **Beheer- en onderhoudsplan:** maak aan de hand van het definitieve ontwerp voordat de schop in de grond gaat, een beheer- en onderhoudsplan. Sommige aanpassingen (een nestkastje) vragen niet veel onderhoud, andere (bessenstruik) vragen wel meer onderhoud. Bespreek en leg vast wie wat wanneer doet. Leerlingen, ouders, (buurt) vrijwilligers kunnen allemaal een steentje bijdragen.

Uitvoeren

- **Aanleg:** nu wordt het ontwerp werkelijkheid gemaakt. Dit gaat vaak met hulp van een aannemer of hovenier, maar natuurlijk waar mogelijk met de leerlingen, leerkrachten, ouders en (buurt)vrijwilligers samen. Afhankelijk van de grootte van de vogelvriendelijke aanpassingen, kun je kiezen om met elkaar op 1 dag aan de slag te gaan.
- **Opening:** als het vogelvriendelijke schoolplein gereed is, wordt dit natuurlijk gevierd. Een feestelijke opening zorgt voor een vrolijk moment waarop alle betrokkenen met elkaar het succes kunnen vieren. Gebruik ook de social media-kanalen van school en stuur bijvoorbeeld een nieuwsberichtje naar de lokale huis-aan-huis-bladen.

Gebruik

- **Spelen en leren:** een groener plein met fijne plekken voor vogels biedt leerlingen allerlei mogelijkheden voor ontdekken, spelen en leren. In de pauzes is er vrij spel en zijn de nieuwe onderdelen op het plein interessante speelaanleidingen. Houd de eerste tijd met elkaar (leerkrachten, omwonende, ouders, kinderen) bij hoe het schoolplein gebruikt wordt, ook door de vogels!. Schrijf ideeën op voor verbetering, nieuwe wensen enzovoort. Een groener plein biedt ook allerlei aanleiding voor buitenlessen. Niet alleen natuurlessen en specifiek vogellessen, maar ook lessen voor rekenen en taal kunnen prima buiten gegeven worden. Zoek online naar voorbeeldlessen of bedenk (samen met collega's) eigen lessen. Voorbeelden vind je onder andere bij **Vogelbescherming**, **IVN** of **Buitenlesdag**.
- **Onderhouden:** in het beheer- en onderhoudsplan is vastgelegd hoe het plein wordt onderhouden en door wie. Houd dit goed in de gaten en zorg regelmatig voor een update van het plan.

Deze stappen vind je uitgebreider via www.gezondschoolpleinen.nl, www.springzaad.nl of **Fonds 1818**

Jouw school is al groen ingericht of er zijn al plannen om het plein te vergroenen? Super! Hebben jullie ook al aan de vogels gedacht? Want stadsvogels staan onder druk. Met een paar eenvoudige ingrepen wordt een schoolplein weer aantrekkelijk voor de huismus en andere vogels. Kijk bij de tien tips op 'Wat is een vogelvriendelijk schoolplein' en 'Maak jouw schoolplein vogelvriendelijk'.